

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXV. tečaj

V Gorici, 1908.

10. zvezek.

Naš boj in naše orožje.

Vojsko, hude boje nam je Kristus sam napovedal. „Ne mislite“, je dejal, „da sem prišel mir pošiljat na zemljo; nisem prišel miru pošiljat, temuč meč. Prišel sem namreč ločit človeka proti očetu njegovemu in hčer proti materi njeni in snaho proti tašči njeni. In neprijатели človeka domači njegovi“. (Mat. 10, 34—36). In že prej popisuje, kako se bo godilo mej svetom njegovim učencem: „Glejte, jaz vas pošiljam kaker ovce v sredi volkov. Ali varujte se pred ljudmi. Izdajali vas namreč bodo v zborih in v svojih shodnicah vas bodo bičali. Izdal bo brat brata v smert in oče sinu in vstali bodo sinovi proti starišem in morili jih. In v sovrašтво boste vsem, zaradi mojega imena. (Mat. 10, 16. 20. 21).

Tolaži pa jih tudi: „Nikar se bati njih, ki vmore telo, duše pa ne morejo vmoriti; temuč veliko bolj se bojte njega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel“. (Mat. 10, 28). „Če vas svet sovraži, vedite, da je mene prej ko vas sovražil. Če so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali. Pa vse to vam bodo storili zavoljo mojega imena, ker ne poznajo njega, ki me je poslal“. (Jan. 15, 18. 20). In dalje popisuje preganjanje: „Brez shodnic vas bodo naredili; pa prihaja ura, ko bo mislil vsaki,

ki vas vmori, da Bogu službo izkaže“. . . „Na svetu boste imeli stisko, pa zaupajte, jaz sem premagal svet“. (Jan. 16, 2. 33).

Vojska torej, ta nam je neizogibna, če hočemo stati na strani Kristusovi. In naše orožje?

Glejmo najprej orožje naših nasprotnikov, potem bomo videli, kakšno mora biti naše.

Pervo orožje naših nasprotnikov so zaušnice, klofute, sploh tepenje v pravem, telesnem pomenu. To orožje so rabili najprej zoper Kristusa samega: „In neketeri so začeli pljuvati vanj in zakrivati mu obraz in biti ga za uho in govoriti mu: Pre-rokuj! in hlapci so ga bili z rokami“. (Mark. 14, 65). In potem so ga bičali in s terstom po glavi tolkli.

In kako se je godilo apostelnom? Poklicavši jih v svoj zbor in pretepsi jih so jim duhovniki naročili, naj ne govore v imenu Jezusovem. (Djanje ap. 5, 40). In sv. Pavel? „Kola-phizómetha“ (tolčejo nas) piše Korinčanom (I. 4, 11). In pozneje: „Od Judov sem jih petkrat po štirideset eno menj dobil, trikrat sem bil sè šibami tepen, enkrat so me s kamenjem lučali“. (II. 11, 24. 25).

Dandanašnji se godi čisto podobno. Kedor pazljivo bere časnike, se gotovo spominja več primerov, ko so bili duhovniki tepeni ali celo vmorjeni edino iz sovraštva do vere Kristusove. Tako se je godilo letos tudi katoliškim študentom na naših avstrijskih vseučiliščih.

In v takih okoliščinah se kliče naši katoliški mladini: „Nikomér nič dolžan ne ostani, za eno zaušnico verni dve, tri, sto!“ — Kristus ni vračal zaušnic, sv. Pavel in drugi aposteljni jih tudi niso, ne tekma, ne podvojenih ali postoterjenih. Naša mladina je seveda razumela, da je bilo tisto le v podobi govorjeno. Ali Kristus in aposteljni in drugi zavoljo njega niso dobili le podob, temuč prave zaušnice. In kako so jih vračali? Kristus je molil gotovo tudi za tiste, ki so mu zaušnice dajali, in aposteljni so šli veseli izpred zbora, ker so bili vredni spoznani za ime Jezusovo sramoto terpeti. (Dj. ap. 5, 41). Kedor bi pa po novem nauku ne hotel nikomer nič dolžan ostati, ta bi moral prave zaušnice s pravimi zaušnicami vračati.

Sicer pa radi verjamemo in smo tudi sami vedeli, da je bilo govorjeno v podobi, da je imela biti zaušnica podoba vsega hudega, kar nam prizadenejo nasprotniki in kar smo po tistem

nauku dolžni vračati podvojeno, postoterjeno. Ali ravno to dela nauk tolikanj hujši. Podoba je namreč zmirom veliko menj ko to, česer podoba je. Kaj je podoba hiše proti resnični hiši, kaj podoba človeka proti živemu človeku, ali podoba cesarja proti pravemu in resničnemu cesarju!

Preprosta zaušnica, to ni taka reč, od nje ni še nihče vmiral, o nji ne bi bilo vredno zgubljeni besede. Ali kar ko podoba obsega v sebi, to more biti nekaj velikega in silno hudega. In vse to hudo je tudi res orožje naših ali bolje rečeno Kristusovih nasprotnikov. Kaj so v resnici najprej njemu samemu vse hudega storili! Kaj za njim njegovim aposteljnom in marternikom zavoljo njega! Kateri jim je vse to hudo povernil dvojno ali celo stotero? In to se je godilo skozi vsa stoletja, zdaj tu, zdaj tam z večo hudobo in grozovitostjo. Kaj je mogel Antikrist na Francoskem toliko dobrim kristijanom hujšega storiti, kaker je v resnici storil?

Vzeti človeku vsakdanji kruh, izpodkopati mu vsaki zaslužek, vreči ga izpod strehe, zapoditi ga iz domovine, pa naj si bo star ali mlad, zdrav ali bolán, moški ali ženska: to je orožje naših nasprotnikov! Tako so ravnali na Francoskem z redovniki in drugod ob svojem času ne dosti bolje. Ali bi bili smeli, ke bi bili mogli, oni se svojimi sovražniki tako storiti, in ne pravim dvakrat ali stokrat, temuč le enkrat?

Pa s tem se francoski Antikrist še ni pomiril. Tudi svetovni duhovščini je bilo treba vzeti streho in postavno zagotovljeno plačilo, kerščanskemu ljudstvu je bilo treba odtegniti cerkve, ki si jih je postavilo sè svojim denarjem, celo mertvim je bilo treba vgrabiti, kar so zapustili v svojih duš zveličanje. To je orožje naših nasprotnikov — in še ne najhujše! Najhujše je pač tisto, ki naravnost vero terga kerščanskemu ljudstvu iz serca. To se godi na sto in sto raznih načinov, zlasti sè zasramovanjem vsega, kar mora biti kristijanom sveto in častljivo, z obrekovanjem in lažmi, ki morejo premotiti najboljšega človeka, po starem pravilu: „Obrekuj pogumno, nekaj zmirom ostane“. To je pač strahovito orožje, ki dela kerščanski strani neizmerno škodo, ne le po Francoskem, temuč po vsem katoliškem svetu. Ali naše orožje to ni in ne sme biti; svetniki in sploh dobri kristijani se niso nigdar bojevali s takim orožjem. Kar pišejo sv. oče Pij X. za svojo zlato mašo katoliški duhovščini, to velja za vse katoliške kristijane:

„Če bo službi vaše ljubezni odgovarjalo sovraštvo, psovanje, obrekovanje, kaker se dostikrat zgodi, dragi sinovi, nikar se ne vdajajte žalosti in „ne nehajte dobro delati“ (2. Tes. 3, 13). Naj vam bodo pred očmi po številu in zasluženju znamenite verste tistih, ki so po zgledu aposteljniov v najhujšem sramočenju „veseli šli, preklinjani blagoslavljali“. Saj smo namreč sinovi in bratje svetnikov, katerih imena se svetijo v bukvah življenja, katerih hvalo oznanja cerkev. „Ne delajmo škode naši slavi (1. Mak. 9, 10)“.

Služba duhovniške ljubezni pač ni kaj zasebnega, kar bi z vero ne imelo nobene zveze. Ako se povračuje ta služba sè sovraštvom, psovanjem, obrekovanjem, se to tiče vere in gre tu za vero. Vender za to papež ne veli hudega s hudim povračati, temuč z dobrim, kaker smo mi terdili, ne sami od sebe, temuč ker vemo, da je to nauk Kristusov in njegove cerkve.

Ali mladeniči, ki so se oklenili novega nauka, nam očitajo, da bi bil Kristus po logiki „Cvetja“ grešil, ko je Jude, ki so v templju baratali, z bičem iztiral. Dragi mladeniči, vi se motite. Po logiki „Cvetja“ Kristus ni grešil, ko je iztiral Jude, ker prvič s tem ni storil nič hudega, temuč nekaj dobrega, in torej ni hudega s hudim vračal, drugič pa, ke bi jim bil storil res kaj hudega, ke bi jih bil res kaznoval, kaker so bili vredni, je imel on pravico in oblast za to. Prvič jim ni storil nič hudega. Naredil je sicer nekaj bič iz verčic, ali da je Jude tepel ž njim, tega evangelij ne pravi nikjer, in je torej najverjetniše, da je ž njim le ovce in goveda pognal iz templja. Pa ke bi bilo tudi res kaj palo kakemu Judu po herbtu, to tudi ne bi bilo nič hudega. Kristus je bil od Boga poslan učenik in učiti je treba včasi tudi tako, kaker si terda glava najlažje zapomni; s tem učenik svojemu učencu ne stori nič hudega, temuč nekaj dobrega. Kristus je hotel dopovedati Judom, da imajo spoštovati hišo božjo. Tega pa jim ni mogel dopovedati bolje kaker tako, kaker pripoveduje evangelij. Pri tem je imel tudi še ta poseben namen, da bi zlasti učeni mej njimi spoznali, da je on obljubljeni Mesija, o katerem je pisano: „Gorečnost za tvojo hišo me je snedla“ (Psalm 68, 10; Jan. 2, 17). Sè vsem, tem je

torej Kristus Judom le nekaj dobrega storil. Sicer pa je bil že prej z očitnim čudežem dokazal, da je kaj več ko navadni človek, da ima torej tudi oblast kaznovati, če je treba. Zato naj ne mislijo naši mladeniči: „In kar je smel Kristus, to je tudi nam v enakem slučaju dovoljeno“. K enakosti slučaja vam bo vedno manjkala božja natora in oblast Kristusova. Kristus je dovolil duhovom, ki jih je izgnal iz obsedenega, da so šli v čredo svinj in obsedene svinje so se z veliko močjo zagnale v jezero in so v jezeru potonile. (Marko 5, 13). To je smel storiti Jezus ko Bog, čigar je vse, kar je, ki da človeku bogastvo, pa ga tudi vzame, keder je njegova volja in on edini ve zakaj.

Še to in ono bi radi povedali naši katoliški mladini na njeno očitiranje, ne kaker bi se želeli prepirati, temuč iz dobrega namena. Ali vernimo se zdaj k stvari, ki smo se je lotili. Videli smo, kakšno je orožje naših nasprotnikov in prepričali se, da naše orožje ne sme biti tako. Glejmo zdaj, kakšno mora biti naše orožje v tem hudem boju mej Kristusom in svetom.

Kje bomo to izvedeli? Gotovo tam, kjer nam je boj sam napovedan in zapovedan. Dotične besede Kristusove smo po evangeliju sv. Matevža že povedali, namreč: „Nikar ne mislite, da sem mir prišel pošiljat na zemljo; nisem prišel miru pošiljat, ampak meč“. — Ali ima torej meč biti naše orožje? Nikaker ne! Kaj ima beseda „meč“ pomeniti, je jasno iz naslednjih besed in pa iz tega, kaker je te Kristusove besede zapisal sv. Lukež. V njegovem evangeliju jih beremo namreč (12, 51) v tej obliki: „Mislite, da sem mir prišel dajat na zemljo? Ne, vam pravim, ampak ločitev“. — Beseda „meč“ pri sv. Matevžu pomeni torej toliko, kaker pri sv. Lukežu „ločitev“. Zato nadaljuje sv. Matevž: „Prišel sem namreč ločit človeka zoper očeta njegovega in hčer zoper mater njeno in snaho zoper taščo njeno, in neprijateli človeka domači njegovi“. Sv. Lukež pa ima namestu teh naslednje besede (12, 52. 53): „Bo jih namreč od sedaj pet v eni hiši ločenih, troje zoper dvoje in dvoje zoper troje. Ločili se bodo oče proti sinu in sin proti očetu, mati proti hčeri in hči proti materi, tašča proti svoji snahi in snaha proti svoji tašči“.

Po naše se sicer navadno ne pravi „ločiti koga zoper koga“ ali „proti komu“, temuč „ločiti koga od koga“; ali mi smo postavili tisti besedi, ki se vjemate z gerškima in latin-

skima na teh mestih, zato ker Kristus ni mislil na prijazno ločitev enega od drugega, temuč na odločno nasprotnost. Saj pravi malo spredaj, kakor smo že videli, da bo „izdajal brat brata in oče sinu in otroci se bodo vzdigovali zoper stariše in jih bodo morili in sovražili vas bodo vsi zavoljo mojega imena“. (Mat. 10, 21). To je seveda tako umeti, da bodo tisti v družini, ki ne bodo verovali v Kristusa, sovražili, izdajali in morili tiste, ki bodo sprejeli nauk Kristusov, ne pa, da se bodo ti kaj pregrešili zoper one. Seveda pa se bodo morali ti varovati, da jih oni ne zapeljejo v nevero, in zato se bodo morali nekako ločiti od njih, tudi ke bi bili neverni njih lastni stariši ali otroci; zato pravi Kristus nadalje (Mat. 10, 37): „Kedor ljubi očeta ali mater bolj ko mene, ni mene vreden, in kedor ljubi sinu ali hčer bolj ko mene, ni mene vreden“.

Potrebo ločitve močno povdarjata tudi aposteljna sv. Pavel in sv. Janez. Pervi piše v 2. listu na Korinčane (6, 14—17): „Ne vlecite jarma z neverniki! Katera je namreč deležnost pravičnosti s krivičnostjo? Ali katera družba luči k temi? Katero pa shajanje Kristusa k Belialu? Ali kateri del vernega z nevernim? Katero pa soglasje templju božjemu z maliki? Vi ste namreč tempelj živega Boga, kakor pravi Bog: Ker bom prebival v njih in hodil mej njimi in bom njih Bog in oni bodo meni ljudstvo. Zato pojdite vun izmej njih in ločite se, pravi Gospod“.

Sv. Janez pa piše v svojem 2. pismu gospej Elekti (9 — 11): „Nobeden, ki odstopi in ne ostane v nauku Kristusovem, nima Boga; kedor ostane v nauku, ta ima in Očeta in Sinu. Če kedo k vam pride in tega nauka ne prinese, nikar ga ne sprejemajte v hišo, niti pozdravljen mu ne recite. Kedor mu namreč pravi pozdravljen, se vdeleži njegovih hudobnih del“.

Zlasti poslednje so ostre besede, ki bi jih ne pričakoval vsaki od aposteljna ljubezni, sv. Janeza. Ali okoliščine tistega časa so bile že take, da je bilo treba resno svariti pred mnogimi nevarnostmi, ki so pretile vernim od strani odpadnikov in krivovercev. Če vam sili tak gost v hišo, ne sprejmite ga in niti ga ko dobro došlega ne pozdravljajte, kar odpravite ga brez pozdrava, ker bi bila sicer družina v nevarnosti, da jo zapelje in ob vero pripravi. S tem ni rečeno, da se sme tak krivoverec sovražiti, ali da se mu sme odreči, kar smo dolžni

v sili in potrebi vsakemu človeku ko svojemu bližnjemu, saj je rekel Kristus brez razločevanja: „Kedor te prosi, daj mu, in kedor hoče od tebe na posodo, ne odreci mu“ (Mat. 5, 42). Ali vsako ožje občevanje s krivoverci in neverniki se mora opustiti. Ta zapoved aposteljnova velja za vse čase, tudi za naše. To je orožje naše obrambe, naš ščit. In pomislimo malo, na kaj vse se razteza ločitev, ki nam je dolžnost. Ne le da nimamo sprejemati v hišo znanih nevernikov in bratiti se z njimi, tudi knjig, ki jih spišejo, časnikov, ki jih izdajajo, ne smemo brati, niti naročati ali podpirati, in to velja, če hočemo biti dosledni, ne le o posameznih, temuč tudi o bravnicah ali čitavnicah in drugih društvih. Le tistim, ki imajo zavračati in pobijati krive nauke, se dovoli brati take knjige in časopise.

Tudi drugih reči ne smemo kupovati pri nasprotnikih naše vere, ako jih lahko dobimo po enaki ceni in enako dobre pri katoliških tergovcih. Zlasti pa ne smemo množiti dobička takim, ki ga porabljaajo v zoperkatoliške namene.

Poslanca, ki ni odločno na katoliški strani, ne smemo voliti, pa naj bi bil sicer še tako dober in zmožen. Ako se vsiljuje kak volk v ovčji obleki in je nevarnost, da bi ljudi premotil, smo dolžni očitno povedati, kak človek je, ker morajo ljudje vedeti, koga volijo. Obrekovanje in psovanje seveda nigrdar ni dovoljeno.

Očetje ne smejo pošiljati otrok v šole, ki niso katoliške, ali k učitelju ali učiteljici, ki nima terdne katoliške vere. O tem pa je treba, da imajo stariši gotovo znanje. Kakemu sumničanju ni berž verjeti. Kake sikofante pošiljati za učitelji, naj jim „grenijo“ življenje, to tudi ne gre. Resnica se izve že po poštemem potu. Zahtevati pa morajo katoliški stariši za svoje otroke na vsak način katoliškega prepričanja učitelje.

Pred vsem je treba, da si katoliški ženin izbere le katoliško nevesto, katoliška nevesta le katoliškega ženina; le tako je mogoča v resnici katoliška odgoja otrok že v družini.

To orožje torej, ločitev od nasprotnikov, velja enako za vse katoliške kristijane; drugo, ki je oznanjevanje nauka Kristusovega, je izročil naš Gospod svojim aposteljnem, ko jim je rekel: „Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsemu stvarjenju. Kedor bo veroval in bo kerščen, se bo zveličal, kedor pa ne bo veroval, bo obsojen“. (Mark. 16, 15. 16). „Pojdite

torej in poučite vse narode kerščujoč jih v ime Očeta in Sinu in Sv. Duha, učeč jih deržati vse, kar koli sem vam velel“.
(Mat. 28, 19. 20).

Te besede, govornjene aposteljnem, veljajo do današnjega dne prav posebno tistim, ki jih je Bog poklical in izvolil, da imajo iti oznanjat Jezusov nauk narodom, ki jim do zdaj še ni bil oznanjen, ali ne zadosti, da bi ga bili mogli sprejeti, veljajo torej prav posebno misijonarjem v Aziji, Afriki in drugih krajih sveta. Katoliški kristijani pa, ki nimajo zmožnosti za to in ne čutijo v sebi takega poklica, oni so jih dolžni podpirati se vsem potrebnim, zlasti z denarjem.

Nadalje velja to naročilo Kristusovo sploh škofom in mašnikom, pred vsemi seveda nasledniku sv. Petra, rimskemu škofu, ki je papež, vidni poglavar vse katoliške cerkve. Ni zadosti namreč, da se katoliška vera širi po svetu, po deželah, ki so še v temi in smertni senci; treba je, da se ohrani in sicer čista in prava ohrani po deželah, ki so jo sprejele že davno v preteklih stoletjih.

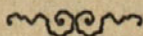
Tudi te domače oznanjevalce vere Kristusove je dolžno kerščansko ljudstvo preskerbeti sè vsem potrebnim, da morejo svojemu stanu primerno živeti. In komur da Bog otroka, ki čuti v sebi poklic v duhovski stan, ta ima dolžnost, sè vso ljubeznijo skerbeti, da otrok svoj namen doseže. Kjer si ljudstvo ne more vzgajati svoje duhovščine v zadostnem številu, tam kerščanstvo nima globokih korenin. Domača duhovščina je in mora biti najlepši cvet naroda, pa je nasprotnikom Jezusovega imena in njih napadom tudi najbolj izpostavljena; zato je pa kerščansko ljudstvo dolžno s tolikanj večim spoštovanjem, s tolikanj iskrenišo ljubeznijo in vdanostjo se je oklepati in po svoji moči ji tudi pomagati, zlasti v poučevanju mladine.

Uči pa se ne le ustno, z govornjeno besedo, uči se in današnji mnogo bolj ko nekedaj, tudi s pisano in natisnjeno besedo. Naši nasprotniki svoje krive nauke najbolj po tem potu razširjujejo, po knjigah in časnikih. In tukaj moramo tudi mi z enakim ali podobnim orožjem v boj, podobnim seveda le tako rekoč po posodi in nje rabi, ne po tem, kar je v nji. Sirovosti nimamo odgovarjati z enako sirovostjo ali celo podvojeno ali postotérjeno, laži ne pobijati z lažmi, obrekovanja ne vračati

z obrekovanjem, kletve ne s kletvijo. Sveti Pavel ni tako delal, njega so preklinjali in on je blagoslavljal. (1. Kor. 4, 12).

Vse naše pravde, ki se tičejo vere in cerkve, naj bodo torej dostojne, da bodo v čast našemu katoliškemu imenu; mirno in spoštljivo dokazujmo nasprotniku njegovo zmoto, jasno in prepričavno kažimo, kaj je in kakšna je resnica. Tako bomo mogli enkrat reči tudi mi sè svetim Pavlom (2. Tim. 4, 7. 8): „Dobri boj sem bojeval, tek sem dokončal, vero sem ohranil;“ za zdaj pa sklenimo z besedami, ki jih je pisal Rimljanom (13, 8): „Nikomér nič dolžni ne bodite, razen, da se ljubite mej sabo; kedor namreč ljubi bližnjega, je dopolnil postavo“.

Do tukaj smo pisali še pred dogodki v Ljubljani in južnoštajerskih mestih. Kaj se je tam zgodilo, veste, ve zdaj že ves svet. Ne moremo si kaj, da se ne bi spomnili tudi mi z globokim obžalovanjem teh reči; saj v svitli, pa seveda grozni luči kažejo, kam pelje nauk sveta o povračanju hudega s hudim, pomnoženim hudim! Naj bi naši ljudje vsaj zdaj spoznali, da Slovenci s takim orožjem svojih narodnih nasprotnikov nigdar ne zmagamo, za to nas je v primeri ž njimi dosti premalo. Zmagati, moremo le po besedah sv. Pavla „nikomér hudega za hudo ne vračajoč, oskerbujoč, kar je dobro, ne le pred Bogom, temuč tudi pred vsemi ljudmi; če je mogoče, kar je od vas odvisno, sè vsemi ljudmi mir vzderžujoč, ne da bi sami sebe branili, predragi, temuč dajte mesto jezi (božji); pisano je namreč: „Meni meščevanje, jaz bom vračal, pravi Gospod“. Ampak če bo lačen tvoj sovražnik, nahrani ga, če bo žejen, daj mu piti . . . ne daj se premagati od hudega, temuč premagaj z dobrim hudo. (Rim. 12, 17—21).

Cerkvene zapovedi.

P. S. Z.

Žretja zapoved.

(Konec).

Kaj se pravi postiti se, to je našim dragim bravcem dobro znano. Postne dneve se smemo samo enkrat na dan do

sitega najesti. Dopuščeno je pa vzeti zjutraj kaj malega n. pr. kavo, da se odteščamo in zvečer nekaj večerje, ki ne presega četrti del celega obeda. Pijača ni proti postu, čeravno more biti proti zmernosti. Post zahteva vedno postne jedi, ako ni dano polajšanje, kaker je n. p. sedaj v naših in mnogih drugih krajih dovoljeno gotove dni v postu jesti mesne jedi. Nekedaj je bilo prepovedano tudi mleko, sir, jajca in kar je enakega. Pri nas je sedaj to dovoljeno. Ravno tako je dano dovoljenje beliti jedi z mastjo. Čas, v katerem se smemo postne dni nasiti, je navadni čas obeda. Če hoče pa kedo čakati z obedom do večerje, sme večerjo vzeti opoldne za obed, obed pa v času večerje, okolu pete ure. Toda zvečer, preden gre k počitku, ne sme več jesti. In še za tako spreminjavo se zahteva vzrok. *)

Ali se sme kaj vživati v postnih dneh razen pri zajuterku, obedu in večerji? Vživati se sme pijača, jedi so prepovedane, čeravno se zè vsakim malim koščekom ne bi smertno pregrešili. K pijači se šteje: voda, vino, pivo, limonada, sladka voda, kava, čaj in enake tekočine, če jim ni še kaj drugega primešano, ki bi jih redilne napravilo. Juha, olje, med, mleko itd. se pa ne štejejo mej pijače. Še veliko menj se morejo prištevati tekočinam sadje, grozdje itd.

Kedo se je dolžan postiti? Postiti so se dolžni vsi kat. kristijani obojega spola, ki so dopolnili enindvajseto leto in še niso izpolnili šestdesetega ter iz važnega vzroka od posta niso oproščeni.

Mladina se ni dolžna postiti do izpolnjenega 21^{ega} leta, ker v tem času telo še raste in potrebuje več hrane. Dolžna je pa pod grehom zderžati se mesnih jedi vse postne dneve in vse petke v letu od sedmega leta dalje.

Starčki, ki so dopolnili šestdeseto leto, so tudi posta oproščeni zaradi oslabeledosti. Pri ženskah velja to, po nauku neke-terih bogoslovcev **) že po izpolnjenem 50^{em} letu. Od posta opravičujejo nadalje še sledeči vzroki: Bolezen in slabost. To velja tudi za čas po bolezni, dokler popolnoma ne okrevaajo. — Matere se v svojem času tudi niso dolžne postiti. — Ubožci, ki morajo prositi od hiše do hiše, pa ne dobijo toliko, da bi se enkrat nasitili, smejo tudi v postu večkrat jesti. Ravno tako

*) Prim. Noldin: Theol. moralis II. str. 654.

**) Noldin: II. str. 666.

so od zderžka opravičeni tudi, če ne dobijo postnih, ampak samo mesne jedi. — Težko delo opravičuje od posta, pa brez posebnega dovoljenja ne od zderžka: kmete, kovače, dervarje, zidarje, kamenarje, mornarje, splošno vse tiste, ki ne bi mogli opravljati svojega dela, če bi se postili. Popotniki se niso dolžni postiti, če popotovanja ne morejo odložiti in morajo peš potovati po štiri do pet ur na dan, ali če so dolgo na potovanju. Popotniki na železnicah pa sploh niso opravičeni od posta, ampak le tedaj, če slučajno ne dobijo primerne hrane. *)

Duševno naporno delo tudi oprosti od posta n. pr. učitelje, ki s trudom po pet ur ali še več na dan učijo, dijake, ki se po devet do deset ur na dan pridno učijo.

Ako kedo ni gotov, je li v teh in onih razmerah posta oproščen ali ne, naj se posvetuje sè spovednikom. Če mu je pa to težko, naj prosi za polajšanje svojega škofa ali župnika, ki iz pametnih vzrokov morejo oprostiti od posta. V goriški nadškofiji imajo tako pooblastilo za posamezne osebe in slučaje tudi spovedniki.

Zdaj pa še par besedi o zderžku. Zderžati se mesnih jedi nam je zapovedano za vse postne dni in za petke (nekedaj tudi za sobote). Pervi kristijani so se postili vse srede in petke celega leta, v mnogih krajih tudi vse sobote v letu. Sčasoma se je post bolj vredil na določen čas in tako je prišlo, da so dva- ali tridnevni post v tjednu opustili in sv. cerkev je predpisala za petke in sobote samo zderžati se mesnih jedi. V naših krajih je prišel sobotni zderžek iz navade in tudi ni več zapovedan. O petkih smo se pa še vedno dolžni zderžati, mesnih jedi. Zabeliti z mastjo je pa dovoljeno, nekod za vse petke, nekod so kvaterni izvzeti. To je posneti po dovoljenju posameznih škofij.

Zderžek zahteva dvoje: zderžati se mesnih jedi in, keder se sme jesti meso, ne vživati pri istem obedu z mesom tudi rib, V južnih krajih so prepovedane v postu tudi mlečnate jedi in jajca, kar pa za nas ne velja.

Zapoved zderžka veže vse katoliške kristijane, ki so k pameti prišli, tedaj od sedmega leta dalje notri do smerti in sicer pod smertnim grehom.

*) Noldin: II^a str. 667.

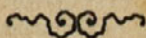
Pod imenom meso je razumeti meso tistih živali, ki spadajo v versto sesavcev, in vseh, ki živijo na suhem in imajo toplo kri. Sem spadajo tudi ptice. Dovoljeno je pa meso vidre, bobra in družih enakih, ki živijo deloma na suhem, deloma v vodi. Tudi meso gotove verste divjih rac ni prepovedano. Poznajo jih najboljše tam, kjer jih imajo in vedo, da so in ketere so dovoljene za postna jedila.

K ribam štejemo z ozirom na postno jed tudi žabe, željve polže, školjke, rake in enake v vodi živeče živali.

Vzroki, ki dovoljujejo jesti meso v dneh zderžka, so skoraj tisti, kaker pri postu, n. pr.: prava in resnična potreba. Taka potreba je: pri ubožcih, ki ne dobijo družega, ko meso, pri bolnikih in tistih, ki od boleznih še niso okrevali, pri delavcih, ki opravljajo zelo težka dela, posebno v tovarnah pri pečeh, in pri vseh tistih, ki ne morejo dobiti postnih jedi.

Sploh pa smemo reči, da je dano od sv. cerkve glede posta v našem času toliko polajšanja, da se more v postu in zderžku pregrešiti le tisti, ki ima hudobno voljo. Stori, kar moreš in kar ti vleva dobro vrejena vest in temeljito znanje kerščanskega nauka, pa se proti postu in zderžku ne boš tako lahko pregrešil. „Mir ljudem, ki so dobre volje“. Hudobneži pa pravijo: Mir, mir, pa ni miru, ker ravnaajo proti svoji vesti.

(Dalje IV. zap.)

Robert Malatesta

riminski knez in tretjerednik. *)

Robert Malatesta je bil sin mogočnega kneza mesta Rimini na Laškem. Že ko deček si je sladke in sploh boljše jedi pritergaval ter jih dajal vbogim in bolnikom. Drago obleko in mehko posteljo je zaničeval. Molil je tako rad, da je imel celo v spanju na persih sklenjene roke in ustnice so se mu gibale, kaker pri molitvi. Ko so mu stariši zgodaj pomerli, je zanj skerbel stric, ki ga je nekega dne vprašal, kaj misli biti. Robert mu dvakrat resno odgovori: „Želim biti vbog kaker Kristus“.

*) Wadding, an. 1432. num. 16. etc. P. Pietro Antonio di Venezia, T. IX. Winkes, Seraphischer Tugendspiegel.

Ko je stopil v 18. leto, ga je stric pregovoril, da se je oženil s princesinjo Margarito Este, s katero je potem mirno in pobožno živel. Leto dni po poroki je stric vmerl, zapustivši mu vse svoje gradove. Zdaj je bil Robert gospodar čez tri kneževine, ki jih je pravično in milo vladal. Posebno je skerbel za bolnike, ki jih je sam obiskaval po bolnišnicah ter jim stregel. Sv. Frančiška Asiškega je visoko častil. Ko tretjerednik je sveto vodilo natanko spolnjeval. Vsak dan je molil brevir kakeršen mašniki. Razen cerkvenih in redovnih postov si je še sam nalagal mnogo postnih dni. Zakramenta svete pokore in obhajila je pogosto in prav pobožno prejemal. Na zunanje se je oblačil sicer ko knez, pod to obleko pa je vedno nosil škapulir in pas tretjega reda. Ko je nekega dne pobožno molil, se mu je prikazal sv. Frančišek Serafinski z ranami, katerih bolečine je tudi na svojem telesu čutil. Še le 22 let star je nevarno obolel. Na nogi se mu je napravil velik tvor, katerega so zdravniki z razbeljenim železom izžgali. Pri tem je strašne bolečine poterpežljivo prenašal; in ko mu je negdo povedal, da ne bo več ozdravel, je rekel sè sv. Pavlom: „Želje imam razvezan in s Kristusom biti“. Filip. 2, 23. Na zadnjo uro se je skerbno pripravljaj; še bolj pogosto je prejemal sveta zakramenta. Vmirajočemu je zbuval hudi duh velike dvojbe o svetih verskih resnicah, pa vse je z božjo pomočjo premagal. Mirno je vmerl 10. oktobra 1432. dva in dvajset let star. V svoji oporoki je naročil, da naj ga pokopljejo brez vsakega sijaja v frančiškanski obleki v grobnici tamkajšnjega frančiškanskega samostana. Na njegovo priprošnjo se je zgodilo mnogo čudežev, ki jih je zapisal javni notar.

Po zgledu tega pobožnega tretjerednika tudi ti, bogoljubni bravec, natančno in zvesto spolnuj vodilo tretjega reda. Pobožno opravljaj svoje redovne molitve ter spoštljivo nosi pod verhno obleko škapulir in pas tretjega reda. Le tako se moreš udeleževati odpustkov, ki so podeleni tretjerednikom.

Nikar se ne sramuj nositi škapulirja in pasu, ki ga imenitni gospodje, škofje, da papež sam, s častjo in radi nosijo. Se ve, v bolezni, pri težkem delu po letu i. t. d. ko bi ti bil škapulir kako na poti, prosi voditelja skupščine polajšanja. Sicer ga pa nosi, da se ne bodo ljudje morda spotikali in norčevali, tako skrito, da ti ga ne bo videti okoli vrata. Živi pa vedno tako, da boš delal čast ti sveti redovni obleki!

Napredek?

Dr. P. G. R.

(Dalje).

Duh sedanjega časa pa ne škoduje samo obertnikom in delavcem, on škoduje tudi celi človeški družbi in posameznim narodom. Omenil sem že poprej, da nam oznanjujejo „svobodomiseljni“ ljudje popolno prostost, da nam stavijo za cilj našega življenja uživanje. Kaj sledi iz teh naukov? Greh ne sramoti več človeka, nesramnost ni več grešna, ne omadežuje več lepote duše, ne kvari več plemenitosti serca, krivičnost ni več krivična, ampak dovoljena po naukih popolne prostosti. Kakšni so nasledki teh naukov za narod?

Poglejmo stare slavne Rimljane. Rim, središče vsega olikanega sveta, se je bliščal v zlatu, ki so si ga nabrali Rimljani mej podjarmljenimi narodi, izmolženimi do mozga. V sredi tega bogastva pa rimski narod ni bil srečen, ker je nosil v svojem sercu červa, ki je glodal njegovo življenje. Družinske in družabne razmere so bile v Rimu nad vse žalostne. Okoli 400 tempeljniov je stalo tam na čast bogovom, katerih je bilo, kaker nam sporoča sv. Avguštin, 30.000. Tudi cesarje so stavili mej bogove in njim na čast zidali templje ter jim žgali daritve, akoravno so mnogi izmej njih sè svojim življenjem sramotili čast človeške narave. To je moralo dovesti do verske malomarnosti, do zaničevanja in tajejanja vere. Res nam priča zgodovina, da se je nevera vrinila v vse kroge naroda in mnogo jih pripe-ljala do tajejanja vsake resnice. Pri tem pa je vladalo vender najgerše praznoverje. Sanjski razlagavci, prerokovavci prihod-njih reči, čarovniki in drugi taki ljudje so si nabirali obilo denarja ter množili premoženje, da je bilo kaj.

Ne smemo se čuditi, ako je v takih razmerah hitro propadalo nravno ali moralno življenje. Greh je imel svoje varihe; najgerše pregrehe so imele svoje zaščitnike v bogovih. Vsak je lahko rekel v svoje opravičenje: „Kako naj me onečasti in sramoti to, kar je dovoljeno bogovom“? Greh je uterjevalo bogastvo, ki dela da človek brez težave zadosti vsaki svoji strasti. Zapravljanje pri starih rimskih gostijah nima primere v zgo-

dovini. Ko sladčice so uživali jezike slavcev, pavov in fazanov, pili so v vinu raztopljene bisere. Milijone in milijone so zapravili v razkošju. Lukullus je izdal za navadno pojedino po našem denarju 24.000 kron. Aspicius je s pojedinami zapravil do 70 milijonov kron. Tudi priprosto ljudstvo je bilo vdano uživanju. Panem et circenses, „kruh in igre“ je klicalo cesarjem. Razume se, da je bilo tako razkošje rodovitno polje vseh pregreh, ki skrunijo in uničujejo človeško naravo.

Kakšno je bilo družinsko življenje? Zakon sploh ni obstal. Lomljenje zakonske zvestobe, ločenje zakonov, je bilo nekaj navadnega. Mož je ženo ponižal in pokvaril. In pokvarjena žena ni bila boljša od moža. Kaker je mož svojevoljno zapuščal eno ženo za drugo, ravno tako je tudi žena menjavala svoje može. Rimski pesnik Marcialj piše, ko biča ženstvo: „Ni preteklo še 30 dni, ali vsaj ne več in žena Telesilla se moži že v desetič“.

Naravno je, da so imele take zakonske razmere za otroke najslabše nasledke. Oče je imel pravico odločiti, ali naj otrok živi, ali naj se umori. Rojenčka so položili očetu na noge; ako ga je vzdignil, se je imel rediti, če ne, se je vergel v vodo, ali prepustil divjim zverem v gozdu, v najboljšem slučaju so ga postavili na javni prostor, da se ga je kedo usmilil in ga odredil ali za sužnost ali pa za greh. Tudi one otroke, ki so jih doma obderžali, so vzgajali sužnji in jih zapeljevali. Kar niso sužnji pokvarili in uničili, to so pokvarila gledališča sè svojimi igrami, gerde, nesramne podobe bogov, slavlja, ki so jih prirejali na čast bogovom in javno pohujšljivo obnašanje.

Tudi družabno življenje ni bilo boljše. Sužnji so bili brez vseh pravic. Morili so jih, kaker živali. Ko so se postarali, se ni za nje nihče zmenil. Neki imeniten Rimljan je vказal metati sužnje v ribnike, češ, da mu ribe bolje diše, če se hranijo s človeškim mesom. V takih razmerah so zdihovali milijoni brez upanja na boljšo prihodnost. Kervoločnost ljudstva se je najjasniše kazala v bojih gladijatorjev. Sužnji, ujetniki in obsojeni so bili prisiljeni, da so se morili mej seboj, ali da so se borili z divjimi živalimi v slast kervoželjnega ljudstva. Stari in mladi, možje in žene, priprosti in imenitni, so se veselili, ko so gledali, kako teče kri v potokih. Več sto ljudi je moralo dan na dan nastopiti, da so se med seboj morili. Ljudstvo je vriskalo

od veselja, ko je videlo mojsterski ubodljaj, ki je končal življenje nesrečne žertve, razjarjeno je upilo, če se je hotel kedo rešiti smerti. Ne smemo se pa temu čuditi, ker vemo, da je uživanje vedno združeno s kervoločnostjo.

Tako življenje je moralo uničiti rimski narod in uničilo ga je. Rimljani so propadli, njih nekedanji sijaj je izginil, ker so zgrešili pravi cilj življenja.

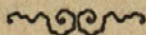
Primerjaj, dragi bravec, to, kar sem ti tukaj na kratko opisal, sè življenjem francoskega naroda, pa se boš prepričal, da mora tako življenje tudi francoski narod polagoma uničiti. Mej tem ko je narastlo v Nemčiji v zadnjih 40 letih prebivalstvo za 30 milijonov, ni v Franciji prav nič napredovalo. Če se vprašamo, kaj je temu vzrok, si moramo odgovoriti: novi nauk o cilju človeškega življenja, ki jim je uživanje.

Tudi po angleških mestih umerje večina prebivalcev pred 15. letom in druga večina je s 30. letom podobna starčkom. Od kod to? Ker so si tudi tam izbrali za cilj svojega življenja uživanje.

Mehkužni in nravno pokvarjeni narodi nimajo obstanka na svetu; sami si redijo červa, ki jih bo uničil. Kaj pomaga, če se narod dragoceno oblači, pa izda prisluženi denar za grešno življenje, ter si s takim življenjem kvari duha, uničuje telesne sile, in se s tem obsodi na smert! Življenje narodov ni zunanja bliščoba, tudi ne neomejena prostost strasti — življenje narodov je svežost duha in čednost. Toda čednostnega in lepega življenja nam sedanja prosvitljenost ne more dati, ker ne povzdigne duha, ampak ga le obtežuje, ne da človeku sposobnosti za kaj višjega.

Iz vsega tega lahko spoznamo, kako brez razloga napadajo brezverci po shodih in časopisih, v javnem in zasebnem občevanju Cerkev, kaker da ni več dobra za ljudstvo, da nima več pravice voditi narodov, da je nasprotna napredku. Cerkev je res nasprotna napredku, toda le tistemu napredku, ki uničuje srečo posameznega človeka, srečo in obstanek narodov, srečo vesoljnega človeštva.

(Dalje prih.)

Življenje blaženega Egidija Asiškega.

P. A. M.

XIII. Poglavlje.

Kako velike milosti je prejel služabnik božji.

„Bogat je Gospod za vse, ki vanj kličejo“. Te besede ve-
ljajo posebno o svetnikih. Njim deli dobrotljivi Bog v obili
meri milosti, ki jih povzdigujejo v višine osebne popolnosti.
Zraven tega pa prejmejo tudi darove, s katerimi naj bi pred
vsem delali za zveličanje bližnjega. Sv. apostelj Pavel našteva
te darove v svojem prvem listu do Korinčanov: „Enemu je
po Duhu dano govorjenje modrosti; enemu pa govorjenje uče-
nosti po ravno tistem duhu; enemu vera v ravno tistem duhu;
enemu dar ozdravljanja v ravno tistem duhu; enemu delanje
čudežev, enemu prerokovanje, enemu razločenje duhov, enemu
mnogoteri jeziki, enemu razlaganje govorov“.

Modrost in učenost ne pomeni s človeškim trudom pri-
dobljeno, temuč od sv. Duha podeljeno zmožnost, o božjih re-
šeh govoriti; predmet modrosti so skrivnosti sv. vere, učenost
pa znanje resnic in naukov za zveličanje duš. Kako velik je
bil ta dar učenosti pri našem blaženem bratu, lahko spoznamo
iz njegovih lepih naukov, ki so jih zapisali brat Leon in drugi
tovariši služabnika božjega.

Mnogo čudnih dogodkov se pripoveduje iz življenja bl.
Egidija, ki jih hočemo popisati, ne da bi preiskavali, v koliko
presegajo natorne moči.

Neki plemenitaš je jezdil v Asiz, da bi si dal tamkaj nogo
odrezati in si tako življenje rešil. Mej potjo sreča br. Egidija.
Jokaje mu pokaže nogo in pove, zakaj gre v Asiz. Ponižno ga
prosi, naj naredi čez rano znamenje sv. križa. Blaženi poln so-
čutja poljubi rano in naredi čez njo znamenje sv. križa. Kmalu
na to je bil bolnik popolnoma zdrav; hvalil je Boga in šel ve-
sel domov.

Bratje samostana Al Monte pri Perudži so hoteli izkopati
vodnjak, pa se niso mogli zjediniti, kje naj bi začeli kopati. Šli
so torej k br. Egidiju, da bi jim on dal dober svet. Služabnik

božji je šel na neko mesto in zasadil palico v tla ter rekel: „Tukaj kopljite“. Kako so se začudili, ko se je na tistem mestu naenkrat prikazala lepa vijolica. Pričeli so kopati in kmalu so našli prav izverstno vodo.

Velik učenjak iz dominikanskega reda je mnogo let terpel prav hude dvojbe glede neke verske resnice; ni si vedel razlagati devištva Marijinega združenega z materinsko častjo. V tej poskušnji se zateče k br. Egidiju. Blaženi pa je bil od Boga podučen, da pride ta učenjak k njemu. Vedel je, h čemu pride; poznal je tudi njegov notranji dušni boj. Hiti mu naproti in ko pride do njega, vdari s palico ob tla ter reče: „O brat pridigar, devica pred porodom!“ Precej je na tistem kraju, kamer je s palico udaril, pognala lepa lilija. Blaženi udari v drugič in pravi: „O brat pridigar, devica v porodu!“ in pognala je druga lilija, Udari v tretjič: „O brat pridigar, devica po porodu!“ in prikazala se je tretja lilija. Na to je blaženi zbežal, da bi se odtegnil hvali. Skušani redovnik pa je bil rešen hude skušnjave in za naprej je močno častil ponižnega brata Egidija.

Še mnogo drugih je našlo v svojih bojih pomoč pri blaženem bratu. Tako je neki duhovnik reda manjših bratov terpel prav hudo skušnjavo, ki je ni mogel premagati. Kar mu pride na misel: „Ke bi mogel le br. Egidija videti, da bi mu razodel to skušnjavo“. Ker je bil pa zelo oddaljen ni mogel dobiti dovoljenja, da bi ga obiskal. Neko noč pa vidi v spanju pred seboj blaženega brata, potoži mu svojo skušnjavo ter ga prosi pomoči. Ta ga pa vpraša: „Brat, kaj bi storil, ko bi ti nasproti pritekel pes, ki bi te hotel vgrizniti?“ — „Udaril bi ga in zapodil“. — „Stori tako tudi sè skušnjavo“.

Na to je blaženi tolažil in spodbujal svojega sobrata, ki se mu je v molitev priporočil.

Ko se je iz spanja prebudil, je bil skušnjave popolnoma rešen. Pozneje je pripovedoval ta dogodek tovarišem blaženega.

Br. Egidij je imel tudi dar prerokovanja ter je večkrat povedal reči, katerih po natornem potu ni mogel vedeti.

Malo pred svojo smertjo je bl. Egidij naprej povedal, da ne bo prištet mej svetnike, kar se tudi doslej še ni zgodilo.

V Peružji je živel v samostanu neki brat Viljem, kije bil plemenitega rodu ter živel nekoliko bolj prosto, kar pa dobrim bratom ni dopadlo. Nekega dne je šel v grad, kjer je prebivala

njegova sorodnica. Na potu tja pa je videl nekega dečka, ki se je kopal v reki, pa je predaleč zašel ter se pričel topiti. Brat Viljem skoči v reko, da bi rešil dečka; pa tudi njega je potegnila za seboj deroča reka in oba sta se vtopila.

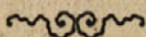
Ravno tisti dan, blizu poldne je bilo, si je br. Egidij z drugimi brati vmival roke, kaker je bila tedaj navada storiti pred obedom. Smehljaje se reče: „Bratu Viljemu je dobro, pa mu bo še boljše“. Bratje še niso nič vedeli o smerti brata Viljema. Ko so pa pozneje izvedeli, da se je vtopil, so bili zelo v strahu zaradi zveličanja ponesrečenega brata ter so prosili Boga, naj jim razodene, kako je z dušo ranjkega. Enemu je Bog razodel, da je brat Viljem dosegel večno zveličanje zaradi ljubezni, s katero je hotel rešiti dečka. Zdaj so razumeli besede brata Egidija. — Slednjič pripovedujejo neki dogodek, ki očitno kaže, kako je blaženi brat poznal serca. Sv. Ludvik, francoski kralj, je o priliki nekega romanja slišal o veliki svetosti brata Egidija ter ga sklenil obiskati. Ko je prišel v Perudžjo, je šel kot romar z malim spremstvom v samostan ter prosil brata, da bi ga peljali k blaženemu Egidiju. Brat vratar naznani služabniku božjemu, da ga neki ptujec čaka. Egidij je vedel, kedo je ta ptujec. Na vso moč hiti v celico za goste. Oba se kleče objameta in spodobno poljubita, kaker bi bila vže stara prijatelja. Na to sta se ločila, ne da bi bila eno besedico spregovorila.

Ko je bil kralj odešel in so bratje od enega spremljevalca izvedeli, kedo je bil ta ptujec, so postali nemirni in skoraj z očitanjem so rekli blaženemu: „O brat Egidij, zakaj nisi tako velikemu kralju, ki je prišel s Francoskega, da bi te videl in slišal od tebe kako spodbudno besedo, zakaj mu nisi hotel nič reči?“

„Preljubi bratje, ne čudite se, da ni mogel ne on meni, ne jaz njemu nič reči; zakaj kaker hitro sva se bila objela, je luč večne modrosti razodela njegovo serce meni in moje serce njemu. V tem večnem ogledalu sva se v svojo največo tolažbo, brez besedi bolje razumela, kaker ke bi bila z jezikom govorila. Ke bi se bila z besedami pogovarjala, bi bilo to naju bolj vžalostilo kot potolažilo. Vedite, da je šel kralj, čudovito potolažen od tod“.

To srečanje teh dveh svetih mož pa ni prav zgodovinsko poterjeno. Življenjepisci sv. Ludovika, kaker pravijo uče-

njaki, ne najdejo nobenega časa, kedaj bi bil sv. kralj prišel na Laško. Ker pa prvi življenjepisec blaženega Egidija, pobožni brat Leon, ta dogodek tako natančno in določno pripoveduje, se ga pač gotovo ni sam zmisлил, in ker se tudi kakšno poznejše popačenje poročila ne da dokazati, se je zgodila tukaj gotovo, kaka zamena. Ali so zamenjali sv. Ludovika s kako drugo visoko osebo, ali pa so pripisali bratu Egidiju, kar se je kakemu drugemu bratu prigodilo.

Nauk o čednosti čistosti.

P. M. Š.

IX. Poglavje.

Sv. čistost v Jezusovi cerkvi.

Herma, kateri je spisal svoje delo „Pastir“ v Rimu, ako ne v prvem stoletju, na vsaki način pa v prvi polovici drugega stoletja, ob času papeža Pija I., priporočujoč kristijanom, kako naj živijo, da si pridobijo čim več zaslug in veliko slavo pred Bogom, dodaje: „Vzderži čistost in sramožljivost, in živel boš za Boga“. Iz teh kratkih besed nam odmeva glas sv. Petra in Pavla aposteljnov. Mej tem nam pričajo Hermove besede, da je bila krepost popolne čistosti v njegovem času že vkoreninjena v kerščanskem ljudstvu. O tem nam svedočijo še drugi izviri iz tistih davnih časov. Sv. Justin, modroslovec in marternik (167) piše v svoji obrani kristijanov, cesarju Antoninu Piju: „Mnogi in mnoge, kateri so po šestdeset in sedemdeset let stari, se vzderžijo od svojega detinstva v neomadeževani čistosti; in pripravljen sem dokazati, da se nahajajo v vsakem stanu taki ljudje“. Isto je pisal malo za njim (177-180) modroslovec Atenagora v obrani poslani cesarjem Marku Avreliju in Komodu: „Mej nami je mnogo moških in žen, kateri živijo v popolni čistosti, ker upajo, da se bodo tako bolje z Bogom zedinili. Pa dokler verujemo, da nas bolje z Bogom združuje devišstvo in šamski stan, in da nas od njega oddaljuje že sama gerda misel in poželenje, čuvajoč se gerdih misli, še bolj sovražimo dela. Pri nas je torej tako: vsakedo, ali ostane kakor se je rodil (v devištvu), ali pa se samo enkrat ženi“.

Jezus je prinesel z nebes seme angeljske čednosti in zasejal je je v dobro njivo, neprestano napojeno z dežjem milosti Božjih, in tako je moralo hitro kaliti in rasti in razširiti svoje žile po celem svetu. Ni moglo torej ostati brezkoristno to, kar je naš Zveličar svetoval, in kar je sè svojim primerom učil. Cerkev, njegova zaročnica, za katero je on umerl, da jo naredi slavno, sveto, in neomadeževano, je čula glas svojega zaročnika: „Kedor more razumeti, naj razume“; videla je tudi primer njegove Matere in šla hitro za njima. Vse plemenitiše kerščanske duše so objemale z najlepšim premagovanjem, z najpopolnjšo vdanostjo in pravo vnetostjo sveto devištvo in popolno čistost. — Videli smo že, kaj so storili sv. apostoli. Ni dvojbe, da se je po njih primeru ravnalo tudi onih dvanajdeset učencev, ketere je Jezus izvolil za svoje pomagače. Sv. Filip, eden izmej sedem djakonov, ketere so izvolili apostoli, o katerem nam je zapustilo sv. Pismo krasen spomin, je imel štiri hčere device, ketere so bile od Boga obdarjene s preroškimi duhom. V času, ko je sv. Jeronim živel, je še stala v Cezareji Filipova hiša in štiri male celice njegovih hčeri, ketere so pobožni Jeruzalemski romarji obiskavali, da so v isti hiši pobožno molili. Starinske knjige pravijo, kako je sv. Klemen, papež (92-101) posvetil Bogu devico Flavijo Domitilo, vnuकिनjo cesarja Domicijana, in sv. Kaj (293-296) je ravno tako Bogu posvetil devico Suzano, plemenitega rodu, in ona je potem za Jezusovo vero kri prelila. Ali tukaj ni potrebno naštevati posebnih dogodkov. Sv. Ambrož pravi, da je v iztočni in afrikanski cerkvi vsako leto več ljudi posvečevalo Bogu svoje devištvo, kaker se jih je v vsi Italiji rodilo. Sv. Avguštin govori o tisočih enega in drugega spola vsakega stanu, ki niso hoteli nič vedeti o ženitvi ter so ostali do smerti v sv. čistosti. Na drugem mestu spominja, kako so prihajale pred škofo — ob času obiskovanja škofije, cele množice Bogu posvečenih devic, ki so prepevale hvalne pesmi svojemu zaročniku.

Kaj pa naj rečemo o Egiptu, kateri je, glede na število in na pobožnost svojih redovnikov postal iz najslabše najznamenitiša dežela samostanskega življenja? Kjer je nekedaj prebelažena Devica s detetom Jezusom in sv. Jožefom prebivala, v današnjem selu Materieh, blizu Kajire. Tam je živelo v čertem stoletju okoli pet sto redovnikov pod ravnanjem ali po-

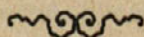
glavarstvom svetega Apolonija. Oblečeni so bili v bele halje in pri sebi niso terpeli nič, ako v čemerkoli ni bilo čisto in snažno.

Pravo čudo so pa Tebajske čete redovnikov in redovnic. V dolnji Tebajdi, blizu „Erdečega morja“ je živel sv. Anton Veliki in imel je do pet tisoč učencev. Sv. Izidor opat je imel v svojem samostanu tisoč redovnikov. V tem samostanu se je držala klavzura ali zapor tako, da kedor je enkrat vstopil skozi vrata, ni nigdar več izešel iz samostanskega zidovja. Vratar je bil star redovnik, kateri ni dovoljeval ptujim vstopa, in ne domačim, da izidejo. Za goste so imeli posebno hišo pri vratih. — Blizu Antinopolja je živelo do dve tisoči redovnikov, od katerih so neki — puščavniki — bivali v pečinah. — Ali še večje čudo je, kar pripoveduje oglejski duhovnik Rufin, da je videl v Oksirihu, mestu dolnje Tebajde. Tam je bilo več samostanov kaker svetovnih hiš. Škof tistega kraja mu je povedal, da v Oksirihu živi dvajset tisoč devic in deset tisoč redovnikov. O gorenji Tebajdi pripoveduje sveti Jeronim, da je v njegovem času pod pravilom sveti Pahomija živelo petdeset tisoč redovnikov, ki so se o velikonočnih praznikih zbirali v glavnem samostanu v Tabeni. V nekem mestu gorenje Tebajde je bil ženski jako znamenit samostan. Redovnice niso pile vina in ne jele sadja, postile so se po dva, tri dni eden za drugim jako ostro. Oblačile so se v ostro spokorno oblačilo, ki jih je pokrivalo do pet. V bolezni niso jemale zdravil. — V mestu Antinovu je bilo dvanajst ženskih samostanov. V enem od teh je bila opatica Ama Talida, ki je preživela v samostanu osemdeset let. Imela je pod seboj šestdeset devic, ki so jo ljubile kaker mater. Hodile so vsako nedeljo v cerkev k sv. obhajilu; ali ena od njih, Taor, ker je bila zelo lepa, ni izešla nikedar iz hiše, ampak je vedno doma delala in previdno se oblačila.

Ob času papeža Gregorja Velikega (590—604) je bilo v Rimu tri tisoč devic redovnic. Njih svetosti je pripisoval sv. Gregor, da ni propala cerkev in mesto. Rekel je: „Tako je njih življenje in tako velika njih pokora, da smo prepričani, da bi nas bil vse pokončal longobardski meč, ke bi njih ne bilo“.

Od tistih časov do današnjega dne ni vgasnila luč svete čistosti, in ni vvenil cvet, ki ga je usadil Jezus v svojem vertu, da ga krasi sè svojo lepoto in belino.

Od tedaj je bilo zasnovano mnogo stotin redovniških družeb, in mnoge obstojijo še dandanašnji. Skozi prvih štiriinšestdeset let preteklega devetnajstega stoletja je nastalo do 125 novih pobožnih družeb ali cerkveno odobrenih kongregacij, in do konca stoletja je prosilo še do trideset novih ženskih kongregacij sv. Stolico v Rimu za poterdilo. Leta 1897 je bilo samo frančiškanskih sester različnih skupščin, katerih neke imajo svojo generaljno poglavarico, do petintrideset tisoč. Na Francoskem z naselbinami je bilo ob koncu pretečenega stoletja 120.090 do 130.000 redovnic. Mislim da se ne varam, ako rečem, da je na svetu Bogu posvečenih devic v redovniških družbah več kaker pol milijona (pa jih je zadnja leta mnogo izgнала iz samostanov brezbožna francoska vlada); in gotovo je še mnogo več takih, ki iz ljubezni do Jezusa mej svetom deviško živijo. Mnoge od njih so posvetile z obljubo svoje devištvo. Mnoge bi stopile tudi same rade v samostan ali jim ne dopuščajo ené ali druge okoliščine. O takih si lahko mislimo, da jih Bog ne kliče v samostan, ampak hoče, da ostanejo mej svetom in dajejo s čednostjo lep zgled drugim ter jih tako spodbujajo h dobremu. In za ohranjeno devištvo si naberejo pred Bogom več zaslug, kaker bi bile mogle v samostanu, ker so bolj izpostavljene svetovnim skušnjavam in nevarnostim.

Organizacija ali uredba III. reda in dolžnosti raznih služeb v skupščini.

Če pogledamo vojake, vidimo, kako je vse v najstrožjem redu. Vidimo, da posamezni niso sami sebi prepuščeni, temveč, da so pod vednim nadzorstvom. Ker pa radi obilnega števila samo eden nadzornik ali poglavar ne zadostuje, zato jih je več. Njihova dolžnost je strogo paziti na svoje podložne. To je pa tudi potrebno. Lahko si mislimo, kakšen nered bi bil, ke bi bili sami sebi prepuščeni. Vse bi razpadlo.

Tako je tudi glede tretjega reda. Od vseh strani se oglašajo sè željo, da hočejo Bogu še bolj zvesto služiti kaker drugi in so se torej zapisali mej vojake Kristusove. Število teh vo-

jakov je zelo veliko, toda kje so nadzorniki, kje so poglavarji. Do zdaj je bil navadno samo eden poglavar ali voditelj. Ta poglavar ali vodja bi svoje vojake, ude III. reda, moral dobro poznati; ali jih pa v resnici pozna? Reči moram, da jih ne pozna. In zakaj ne? Zato ne, ker jih navadno drugače ne vidi, kaker vsaki mesec enkrat in še to samo s prižnice — pa še takrat ne vseh. Odtod pa tudi izvira, da III. red sicer obstoji, toda pravega življenja v sebi nima. Kaj mislite, da je sv. o. Frančišek, ko je III. red vstanovil, imel namen, da bi udje tega reda bili samo v sprejemni knjigi zapisani? Gotove ne! Njegova želja pri vstanovljenju tega reda je bila, da bi udje dajali drugim lep zgled in jih tako pridobivali za pobožno, bogoljubno življenje.

Ob času sv. o. Frančiška so ljudje od vseh strani, vsakega stanu in vsake starosti hiteli k njemu s prošnjo, da jih sprejme v svoj spokorni red. Ko je njih želji vstregel, so z veliko natančnostjo izpolnjevali sv. vodilo in bili vsem v najlepši vzgled. Dandenes pa žalibog neketeri mislijo, da je že vse storjeno, ako so sprejeti in v knjigo vpisani.

In ravno od tod pride, da III. red tako počasi napreduje, da sicer raste, in morda kje cvete, sadu pa le malo obrodi.

Najdejo se celo osebe, ki se bojijo, da bi kedo zvedel, da so v III. reda. Ali ni to sramotno za kristijana? Poglejte naše nasprotnike, kako se združujejo, kako se posvetujejo in vsako priložnost porabijo, da bi mogli sv. veri škodovati. Ako se tedaj oni ne sramujejo svojega brezbožnega dejanja, se bomo li mi sramovali, delati za razširjenje Kristusove vere? Ne, odločno hočemo nastopiti, očitno hočemo pokazati, čigavi sinovi, čigave hčere smo — združeni se hočemo vojskovati za kraljestvo božje pod zastavo sv. Frančiška.

Kaker ima vsako društvo svoja pravila, svoje določbe, tako jih mora imeti tudi III. red, ki ni le društvo, ampak pravi red. V tretjem poglavju vodila je namreč pisano: „Službe naj se oddajajo ob shodu in sicer za tri leta. Nihče naj se jih brez pravičnega vzroka ne brani, pa jih tudi nemarno ne opravlja“. Kakšne pa so te službe?

Glava vsake skupščine III. reda je vodja ali direktor. Njega izvoli sam preč. p. provincijalj in samo on mu more službo odvzeti. Vodja je glava in duša III. reda. Od njega je

ves napredek odvisen. On sprejema vredne ude, sprejema obljube udov, ki so dostali leto poskušnje; on skliče vsaki mesec shod, keterega se morajo vsi udje udeležiti, če niso zadržani; mora sprejetim udom razlagati vodilo, dajati polajšanje, ako kateri enega ali drugega poglavja vodila ne morejo spolnjevati, on deli ob določenih dnevih vesoljno odvezo in dvakrat na leto papežev blagoslov. Ker je tedaj služba ravnatelja težka in odgovorna, zato ga morajo udje ljubiti, spoštovati in slušati. Posebno je pa potrebno, da zanj molijo. V sv. vodilu omenjene službe trajajo tri leta. Čez tri leta jih ravnatelj spet sam razdeli, ali pa odloči, da jih udje mej seboj razdelijo. V zadnjem slučaju mora ravnatelj volitve nadzirati in poterditi, ker so drugače neveljavne. Če pa eden ali drugi, ki je izvoljen, svojo dolžnost nemarno izpolnjuje, ga sme ravnatelj sam precej odstaviti in službo bolj pridnemu izročiti, ne da bi čakal konca treh let. Glejmo tedaj, kakšne dolžnosti ima predstojnik skupščine III. reda. On je za ravnateljem ali vodjo prva oseba v skupščini. On je neposredni nadzornik udov in desna roka ravnatelja. Najbolje bi bilo, da se ta služba izroči duhovniku, ki je v III. redu. Če pa ni duhovnika, se ta služba podeli drugemu udu, ki mora biti posebno pobožen, pameten, in terdnega značaja, ker je veliko odvisno od tega, kako on svojo službo izveršuje. Dolžnosti ima te le: On mora v vseh rečeh podpirati p. ravnatelja. Posebno mora paziti na to, da vsi udje III. reda natančno izpolnjujejo sv. vodilo in da tudi drugih svojih dolžnosti ne zanemarjajo, on mora skrbeti, da se bratje in sestre spodobno, kerščansko obnašajo, da se iz serea ljubijo in spoštujejo, da se nikjer ne kali ljubi mir, katerega sv. vodilo tolikokrat in tako živo priporoča, ali da se vsaj hitro verne, kjer se je izgubil. Če bi se zgodilo, da kateri ud v važniših rečeh sv. vodilo prestopi, ga mora predstojnik na tihem ljubeznivo posvariti. Če pa to ne pomaga, naj ga v pričo enega odbornika ali odbornice v drugič posvari. Če je pa tudi to brez vspeha, naj ga naznani vodji ali ravnatelju, ki bo skrbel, da se tak slab ud ali poboljša, ali pa iz reda izključi. Veče pregreške, ki so v očitno pohujšanje, kaker n. pr. goljuflja, tatvina, grešno znanje, podpiranje slabih časnikov in časopisov ali knjig itd., naj se precej naznani ravnatelju. Vender je pa treba velike previdnosti, da se ne verjame kakemu opravljevcu, temuč

preden se kaj naznani, se je treba prepričati, kaj je res, kaj morda ne; s preveliko naglostjo se več škoduje ko koristi.

Ako kak ud skupščine oboli, ga mora predstojnik obiskati, v boleznih tolažiti in ga opomniti, naj o pravem času prejme sv. zakramente. Če tega sam storiti ne more naj pošlje ketelega drugega, da na mestu njega stori to dolžnost kerščanske ljubezni. Predstojnik mora bolezen dotičnega uda naznani ravnateljju, ravno tako mora sporočiti njegovo smert, da jo zapiše v sprejemno knjigo in pri prvem mesečnem shodu rajnega priporoči v molitev.

Ako predstojnik umerje, preden je doveršil drugo leto svoje službe, se napovedo nove volitve. Če pa umerje v tretjem letu svoje službe, potem ga do prve skupščine nadomestuje namestnik ali namestnica. Predstojnika, ki je za ravnateljem prva oseba v skupščini, morajo spoštovati in ljubiti vsi bratje in sestre.

Druga služba v skupščini III. reda je služba namestnika ali namestnice. Ima tiste dolžnosti kaker predstojnik, toda izveršuje jih samo takrat, če je predstojnik zaderžan, ali vsled boleznih, ali pa na drugačen način.

Te dve službi, namreč predstojnika in namestnika so zelo potrebne, tudi če je število udov majhino.

Kjer je pa veliko, tamkaj ravnatelj s predstojnikom in njegovim namestnikom ne more vstreči vsem potrebam. V tem primeru je treba še tretje službe, katero imajo opravljati odborniki, svetovavci ali definatorji. Teh je lahko več ali menj. Dobro je, da je v vsaki fari, kjer stanujejo tretjeredniki, vsaj po eden. Število odbornikov je torej odvisno od števila udov. Za odbornike se morejo izbrati samo taki, kateri se v pobožnosti in spolnjevanju sv. vodila odlikujejo od drugih udov. Vsaki odbornik je dolžan paziti v svojem kraju, kako se drugi udje obnašajo. Odborniki morajo živeti v miru in ljubezni sè svojim predstojnikom in se podvreči njegovim naredbam. Nadalje morajo odborniki obrniti vso pazljivost na one osebe, ketere želijo stopiti v III. red, da pozneje sè svojim slabim vzgledom ne delajo redu sramote. Keder ravnatelj svoje odbornike k sebi pokliče, morajo precej priti in mu o vsem svetovati, kar jih vpraša. Lahko jih večkrat k sebi pokliče, da se ž njimi posvetuje o važnih zadevah III. reda. Tako n. pr. ali je ta ali ona

oseba vredna, da se sprejme, ali se sme ta ali oni ud pripustiti k sv. obljubi itd.

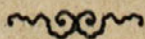
Odborniki imajo tedaj v svojih domačih krajih tiste dolžnosti, kaker jih ima predstojnik v celi skupščini.

Daljna služba je služba bolničarja.

Bolničar mora obiskati bolne ude, jim če treba streči, jih tolažiti, in če je kaka posebna potreba, jo naznaniti ravnatelju. Če je smertna nevarnost, mora to berž sporočiti ravnatelju, da bolnika pripusti k obljubi, ako je še novinec, ali pa, da mu podeli blagoslov s popolnim odpustkom, če je že obljube naredil. Pomniti pa je treba, da bolničar ne sme iti v hišo bolnega uda, ako ve, da bolnik, ali pa njegovi domači tega ne vidijo radi.

Slednjič je služba učitelja novincev. — On mora dobro znati vse vodilo III. reda, in vedeti, kako je umeti vsaka beseda, da more novince dobro podučiti o vsih predpisih, dvomljive slučaje razjasniti, razlagati odpustke in pod kakim pogojem da se dobijo. On mora članom dajati lep vzgled, da vzgoji pobožne in vredne ude III. reda. Priporočati mora tudi mej novinci molitev sv. serafinskega rožnega venca, križevega pota itd. To so torej glavne službe, o katerih govori sv. vodilo. Te službe terpijo tri leta. Po preteku treh let so zopet nove volitve, ali pa ravnatelj sam razdeli službe. Ako pa eden ali drugi svojo službo slabo opravlja, mu jo more ravnatelj takoj odvzeti in jo podeliti drugemu udu bolj gorečemu in sposobnemu. Plačila za te službe ni na tem svetu nobenega; gotovo pa ne bo izostalo obilo plačilo v nebesih.

P. A. V.

Organizacija III. reda sv. Frančiška v Kamniku.

Tudi pri nas v Kamniku smo se začeli gibati. Tudi pri nas se je zveršila 23. febr. t. l. organizacija. V vsaki župniji se je izvolil po eden ali po več odbornikov ali odbornic, po številu tretjerednikov dotičnega kraja.

Ker so neketeri udje zelo oddaljeni, da prl najboljši volji ne morejo priti k shodu, zato je vodstvo III. reda naročilo 36

iztiskov knjige „Prava nevesta Kristusova“ ter odbornikom ali odbornicam naložilo, da morajo vsaki mesec enkrat ude, ki se radi oddaljenosti ali iz drugih vzrokov ne morejo vdeležiti skupnega shoda, sklicati in jim brati iz imenovane knjige, da imajo nekak šod doma.

Ravno tako imajo odborniki dolžnost podučevati v posameznih župnijah novo sprejete člane.

V proslavo trojnega jubileja so se udje III. reda vdeležili v obilnem številu prvega skupnega romanja na sv. Goro pri Gorici.

Nadalje se je ustanovila knjižnica za III. red.

Ustanovile so se dve novi podružnici: V Zgornjem Tuhiњу in pa v Špitaliču, česar so se ljudje zelo razveselili; dokazuje to, ker se je mnogo novih udov oglasilo.

Ako hočemo, da se bo III. red še bolj širil, je potrebno, da se koliker mogoče po župnijah vpeljejo podružnice, da se s tem udom olajšajo težave prevelike oddaljenosti od samostana, kjer je njih glavna skupščina.

Predstojništvo kamniške skupščine je to:

Vodja: p. Ananija Vračko.

Predstojnik: Primož br. Janez Šimenc.

Namestnica: Ana s. Terezija Jenčič.

Blagajnik: br. Serafin Anžlovar.

Učitelj novincev: p. Ananija Vračko, v posameznih župnijah pa odborniki (ali odbornice).

Bolničarka: Ana s. Terezija Jenčič.

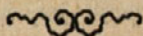
Odbor:

1) Anton br. Paškvalj, Lap, 2) Ana s. Lud. Cimbias, 3) Amalija s. Elizabeta Levičnik, 4) Helena s. Magdalena Pogačnik, 5) Marjana s. Angela za Podgorje, 6) Katarina s. Franca Belec za Radomlje, Rudnik, Volčji potok.

V raznih župnijah: Cerklje: 1) Marija s. Terezija Kirmovec, 2) Meta s. Katarina Vidmar, 3) Marija Drobon, 4) Johana Kežnar. Komenda: 1) Marjana s. Terezija Kos, 2) Johana s. Marija Kosernik, 3) Jožef br. Franc Omerza (Moste). Mengeš: 1) Andrej br. Franc Vehovec, 2) Lucija s. Elizabeta Vehovec, 3. Marija s. Franca Oražen, Nevlje: Marija s. Neža Vrankar. Stranje: Antonija s. Lidvina Zabavnik. Tunjce: Franca s. Elizabeta Kosirnik. Gobjzd: Neža s. Hijacinta Golob.

Homec: Marija s. Marjeta Repenšek, Peter br. Ludvik Naglič (za Šmarco), Češnjice: Marija s. Ludovika Zalokar. Rova: Ana s. Elizabeta Potočnik, Sela: Katarina s. Alojzija Trobušak, Mekinje: Franca s. Klara Stupar, Spodnji Tuhinj: preč. g. Janez br. Frančišek Kljun.

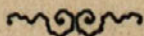
Podružnice: Vodice: 1) Neža s. Marija Traven, 2) Marjana s. Antonija Kopitar za Repnje, 3) Ana s. Elizabeta Traven za Bukovico in Utik, 4) Marija s. Terezija Kurent za Šinkovturn. Zgornji Tuhinj: Martin br. Franč. Poljanšek, Špitalič: Marija s. Terezija Golc. P. A. V.

Iz Maribora.

25. avgusta, na praznik sv. Ludovika, patrona III. reda, je imela tukajšna organizirana moška in ženska skupščina svoje prvo skupno sveto obhajilo, h kateremu so prišli udje z redovnimi znamenji, 14 mej njimi v celi redovni obleki po dunajskem vzorcu. Ob 5. uri zjutraj je bral ravnatelj tiho sv. mašo za žive in mertve ude; mej mašo je bilo sv. obhajilo, po maši pa vesoljna odveza. Obhajanih je bilo nad 600. Vse je bilo priprosto, vender genljivo. Veliko veselje in navdušenje je navdajalo vse. Nikoli se še nismo čutili tako kaker denes ko tesno združeno veliko serafinsko družino.

Enako slovesnost smo obhajali 17. septembra na praznik ran sv. Frančiška v 50letni spomin nove maše sv. očeta papeža Pija X. Udeležba je bila kaker 25. avgusta. Sveto obhajilo se je darovalo za sv. očeta. P. F. B. P.

Kaj in kako berimo.

(P. V. K.)

(Dalje).

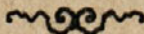
Za svetim pismom moramo najviše ceniti spise svetih cerkvenih očetov, ker ti obsegajo ustno izročilo, na katero se, kaker na sveto pismo, opira naša sveta vera. Cerkevni očetje

so se v prvih časih kerščanstva imenovali škofje ko poglavarji cerkve, katerih dolžnost je bila zlasti učiti in pričati, kaj imajo po nauku Kristusovem in njegovih aposteljev kristijani verovati in kako imajo živeti. Keder so vstali o tem kaki pomiselki ali prepiri, so se klicali očetje to je škofje za priče in sodnike in lahko si mislimo, kako da so imeli ob tacihi prilikah največ veljave očetje stariših časov in njihovi spisi. V poznejših časih se je bilo namreč le na tiste mogoče sklicavati, ki so v knjigah zapustili svoje nauke. Pa seveda ti niso bili vsi škofi; veljalo je spričevanje tudi drugih kerščanskih pisateljev in tako je prišlo, da se je ime cerkvenih očetov sčasoma preneslo na vse cerkvene pisatelje prvih stoletji po Kristusu, kateri so pravi nauk učili in po tem nauku tudi sveto živeli. Drugim, ki so sicer tudi mariskaj dobrega napisali, pa so pozneje zašli od prave vere, ostane le ime cerkvenih pisateljev; taka sta n. pr. v gerški cerkvi slavni Origenes, v rimski pa tudi imenitni Tertullian. Nasproti je cerkev tistim, ki so se tako po učenosti, kaker po svetosti posebno povzdignili nad druge, dala tudi še posebno ime cerkvenih učencov ali doktorjev cerkve.

Čas cerkvenih očetov raztezajo dandanašnji za gerško cerkev do smerti sv. Janeza Damaščana (okoli leta 754 po Kr.), za latinsko do smerti sv. Gregorija Velikega (604) ali bolje do smerti sv. Izidora Seviljskega (l. 636). V tem času so živeli naslednji pisatelji, ki jim je katoliška cerkev priznala ime cerkvenih učencov, mej Gerki: sv. Atanazij († 373), sv. Bazilij († 379), sv. Ciril Jeruzalemski († 387), sv. Gregor Nazijanški († okoli 390), sv. Janez Zlatousti ali Krizostom († 407), sv. Ciril Aleksandrijski († 444) in sv. Janez Damaščan; mej Latinci: sv. Hilarij († okoli 368), sv. Ambrož († 397), sv. Hjeronim († 420), sv. Avguštin († 430), sv. Peter Zlatoslovec ali Krizolog († 452), sv. Leon Veliki († 461), sv. Gregor Veliki in sv. Izidor Seviljski.

Ali tudi v poznejših stoletjih katoliški cerkvi ni manjkalo mož, ki so bili vredni imena cerkvenih učiteljev in jim ga je cerkev prej ali potlej tudi priznala. Taki so: sv. Beda častitljivi (735), sv. Peter Damiani († 1072), sv. Anzeljm Kenterburijski († 1109), sv. Bernard († 1153), sv. Tomaž Akvinski († 1274), sv. Bonaventura († 1274), sv. Frančišek Saleški († 1622), sv. Aljfonz Ligvorij († 1787).

(Dalje prih.)

Drobtinice.

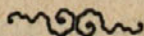
P. H. R.

Pazi!

Govori o nepričujočem, kaker da bi ga videl pred sabo, kako te poslušā. Naj se nihče ne boji, da boš o njem slabo govoril, ko ga ne bo zraven.

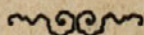
Res!

Na tem svetu, pravi sv. Filip Neri, ni vic, temuč so ali nebesa ali pa pekel. Gdor terpi vdan v voljo božjo vživa vže tukaj nebesa; gdor se pa v nadlogah huduje, vživa pekel.

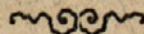
Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: rajni udje tretjega reda skupščine goriške: Marija (Helena) Obrekar iz Roč, Frančišek (Anton) Klavčič iz Podgore, Ana (Terezija) Prinčič iz G. Cerova; dalje M. L. za zdravje oči; neka žena na čast Materi Božji v dober namen; neka oseba v več dobrih namenov; neka žena priporoča sebe in vse svoje za srečno zadnjo uro in v več dobrih namenov; druga žena priporoča tudi sebe, svojega moža in otroke za zdravje, za srečno zadnjo uro in v dober namen; neka mati priporoča svojega sinu, dijaka, da bi Bog dal, da bi se lažje učil; neka mati svojega sinu, da bi bil dober in bi rad molil, tudi še neki drugi dober namen; M. S. za spopolnjenje ozdravljenja.

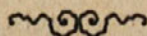
Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: U. S. na V., da je na čudovit način našla neko zgubljeno zelo priljubljeno reč; neka žena od Nove Štife za pridelke tega leta; neka tretjerednica iz Kamnika za prejeto milost; M. S. M. S. za ozdravljenje od hude bolezni; Fr. V. za pomoč božjo zadobljeno že pred več leti po Materi Božji, sv. Frančišku in sv. Antonu; K. V. za ozdravljenje obolele domače živali.

Za kitajski misijon

so poslali nadalje: v Kamnik: po p. Bonaventuri neimenovana iz Ljubljane za otroka (Jožefa in Marijo): 20 K; po Ani Legat (Dolgé): 12 K 60 v; po Mariji Turk a) za dva dečka: 40 K, b) neimenovana: 1 K, c) N. N. 80 v, d) N. N. 20 v; neimenovana za dvoje otrok: 190 K; k nam: K. L.: 50 K, nekedo: 2 K, šmarška družba: 3 K.

Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1908.

Mesec oktober.

<p>1. četrtek: bl. Ludovika, vd. 2. r.
 2. petek: sv. Janez Gvaljbert, opat.
 3. sobota (post): sv. Kozma in Damijan, m.</p> <hr/> <p>4. nedelja, 17. po bink. (rožnovenška): sv. Frančišek Serafinski, P. O.
 5. ponedeljek: bl. Janez Pinski, sp. 1. r.
 6. torek: sv. Marija Frančiška, d. 3. r. P. O.
 7. sredo: sv. Henrik, kralj.
 8. četrtek: sv. Brigita, vd.
 9. petek: sv. Dionizij in drugi m.
 10. sobota: sv. Frančišek Borgija, sp.</p> <hr/> <p>11. nedelja, 18. po bink.: Materinstvo bl. d. M.
 12. ponedeljek: sv. Serafin, sp. kap. (P. O.)
 13. torek: sv. Danijel in tov. m. P. O.
 14. sredo: sv. Kalist, pap. m.
 15. četrtek: sv. Terezija, dev.</p> | <p>16. petek: sv. Večeslav, m.
 17. sobota: sv. Hedviga, vd.</p> <hr/> <p>18. nedelja, 19. po bink.: sv. Lužič. ev.
 19. ponedeljek: sv. Peter Aljkantarski, sp. 1. r. P. O.
 20. torek: sv. Janez Kancij, sp.
 21. sredo: sv. Uršula in tov. m.
 22. četrtek: bl. Ladislav, sp. 1. r.
 23. petek: sv. Janez Kapistranski, sp. 1. r. P. O.
 24. sobota: sv. Edvard, kralj.</p> <hr/> <p>25. nedelja 20. po bink.: sv. Frančišek Kaljderoljski, sp. 1. r.
 26. ponedeljek: sv. Lin, pap. m.
 27. torek: sv. Brunon, sp.
 28. sredo: sv. Simon in Juda, ap.
 29. četrtek: bl. Pavla, d. 2. r.
 30. petek: bl. Teofilj, sp. 1. r.
 31. sobota (post): bl. Janez Florentiški, sp. 1. r.</p> |
|--|---|

P. O. pomeni popolnoma odpustek za vse v cerkvah 3 redov sv. Frančiška.
(P. O.) " " " " za vse le v kapucinskih cerkvah.